

Ciència, història i gènere

Una selecció de recursos de la biblioteca de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència "López Piñero"

L'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència "López Piñero" disposa d'una biblioteca amb més de 10,000 monografies especialitzades i també una gran quantitat de revistes i obres de referència. La seva sala d'investigació és una finestra oberta a la investigació actual dins del camp de la història de la ciència. Una de les línies de recerca més important dels darrers anys ha estat els estudis de ciència i gènere amb perspectiva històrica. Aquest estudis han recuperat una gran quantitat de dones científiques, poc conegudes pels estudiants de ciència o poc habituals a les històries tradicionals de la ciència. També han visibilitat pràctiques i espais amb protagonisme femení que havien estat poc menyspreats. Aquest estudis mostren el canviant paper de les dones a l'àmbit de la ciència, la tecnologia i la medicina. I també ofereixen claus per conèixer els principals entrebancs de caire social, legal i cultural que han condicionat les activitats de les dones científiques. També han estat estudiades les rebel·lions individuals i col·lectives contra aquestes barreres visibles e invisibles i contra les segregacions horitzontals (per disciplines acadèmiques) o verticals (sostres de cristall). La recerca històrica ha mostrat també exemples concrets dels principals biaix de gènere que poden trobar-se dins dels continguts de la ciència, la tecnologia i la medicina, així com dels intents de naturalització de barreres de gènere mitjançant explicacions de diversos tipus. Tots aquests estudis històrics donen claus per repensar els problemes actuals de ciència i gènere amb noves perspectives i plantejaments.

Molts d'aquests treballs es troben disponibles a la biblioteca de l'Institut d'Història de la Medicina i de la Ciència "López Piñero". La biblioteca d'investigació és un espai magnífic per desenvolupar treballs dins d'aquesta línia amb el suport de l'equip de professionals de la biblioteca i del personal investigador del centre. El tema és habitualment tractat als seminaris organitzats pel centre i també dins del [màster d'història de la ciència i comunicació científica](#). Oferim ací una selecció d'aquests recursos elaborada pels professors Ximo Guillem i José Ramón Bertomeu.

Estudis

E. Fox Keller, 'Gender and Science: Origin, History and Politics', *Osiris*, 1995, 10: 27-38.

E. Fox Keller, *Reflexiones sobre género y ciencia*. València, Edicions Alfons el Magnànim, 1991

D. J. Haraway, *Ciencia, cyborgs y mujeres. La reinvención de la naturaleza*. València, PUV, 1995.

S.G. Kohlstedt; H. Longino, 'The Women, Gender, and Science Question: What Do Research on Women in Science and Research on Gender and Science Have to Do with Each Other?', *Osiris*, 1997, 12: 3-16.

Julie des Jardins, *The Madame Curie complex: the hidden history of women in science*, New York, Feminist Press, 2010.

L. Jordanova, 'Gender and the Historiography of Science', *British Journal for the History of Science*, 1993, 26: 469-483.

Carmen Magallón Portolés, *Pioneras españolas en las ciencias: las mujeres del Instituto Nacional de Física y Química*, Madrid : CSIC, 2004.

Pnina Abir-am; Dorinda Outram, *Uneasy Careers and Intimate Lives. Women in Science, 1789-1979*, New Brunswick, Rutgers University Press, 1997.

H.M. Pycior; N.G. Slack; P.G. Abir-am (eds.) *Creative Couples in the Sciences*. New Brunswick, Rutgers University Press, 1996.

Teresa Ortiz, *Medicina, Historia y Género. 130 años de investigación feminista*, Granada, 2006.

Ruth Watts, *Women in science : a social and cultural history*, London ; New York, Routledge, 2007.

L. Schiebinger, "Cuando la ciencia era mujer". A: Ordóñez, J.; Elena, A. (coord.) *La ciencia y su público: perspectivas históricas*. Madrid: CSIC, 1990.

L. Schiebinger, *¿Tiene sexo la mente?* València, PUV, 2004.

Diccionaris biogràfics

Marilyn Ogilvie and Joy Harvey, *The Biographical dictionary of women in science : pioneering lives from ancient times to the mid-20 th century*, New York and London : Routledge, 2000.

Louise S. Grinstein and Paul J. Campbell, *Women of mathematics : a biobibliographic sourcebook*, London, 1987.

Marilyn Bailey Ogilvie, *Women in science : antiquity through the nineteenth century : a biographical dictionary with annotated bibliography*, New York, 1988.

Jan Apotheker and Livia Simon, *European Women in Chemistry*, VCH, Weinheim, 2011.

Nuria Solsona i Pairó, *Mujeres científicas de todos los tiempos*, Madrid, Talasa, 1997.

Margaret Alic, *El legado de Hipatia. Historia de las mujeres en la ciencia desde la Antigüedad hasta fines de siglo XIX*, Madrid, Siglo veintiuno editores, 1991.

Internet

<http://hsswc.weebly.com/>: Women Caucus – History of Science Society

Dones i química (CHF): http://www.chemheritage.org/women_chemistry/

Leon Rocha, "Gender and science: an introductory bibliography"

<http://www.hps.cam.ac.uk/research/gs.html>

Projecte Wikidones: <http://www.wikidones.labonne.org/>

Mujeres con ciencia": Blog: <http://mujeresconciencia.com/>

MÉS INFORMACIÓ: WWW.UV.ES/IHMC

